

Achtendertigste Pastorale Brief 13 februari 2021 Zesde zondag door het jaar

voor parochianen en belangstellenden van de
H. Jacobus de Meerdereparochie N.W. Friesland

In verband met de verlenging van de lockdown
blijven ook wij nog t/m 1 maart onze vieringen streamen
en ontvangt u in die tijd elke week een Pastorale Brief

*“Als Ge wilt, kunt Gij mij genezen, Heer !”
Met die smeekbede
richt een melaatse zich in het Evangelie tot Jezus.
En Jezus steekt de hand uit,
raakt hem aan en geneest hem:
“Ik wil het, word rein”.*

*In Jezus toont God
hoe Hij aan de kant van de zwakken en de kleinen staat.
Moge wij in zijn voetstappen treden.*

* Inleiding...

door pastor Dorenda Gies

Dit weekend zou er op vele plaatsen in ons land carnaval worden gevierd. Ik heb met bewondering gekeken hoe er op allerlei manieren gezocht is naar een alternatieve wijze om dit feest als voorbereiding op de vastentijd, de sobere tijd, te vieren. Even de wereld op z'n kop voordat we de sobere tijd in gaan. Op omroep Zeeland las ik hoe verschillende carnavalsverenigingen van alles coronaproof organiseren om de carnavalsdagen door te komen, van carnavalsradio tot een puzzel vijfdaagse. Op veel plekken worden er huis-versier-wedstrijden georganiseerd. Bij de lokale radio kun je carnavalskrakers aanvragen en lokale tv organiseert van alles, van een online quiz, carnavalsspeurtocht, familiebingo tot de de 'solonaise-challenge'. Ze laten zich daar in het zuiden gelukkig niet door corona uit het veld slaan!

Er was nog meer goed en mooi nieuws in de afgelopen week. Uitzendbureau Randstad had in januari gelukkig weer net zoveel uitzendkrachten aan het werk als voor het begin van de coronacrisis. Volgens Randstad heeft corona er wel toe geleid dat veel mensen ander werk moeten gaan doen, maar daarvoor worden de mensen door hen omgeschoold.

Omrop Fryslan vertelde over een hartverwarmend initiatief van een bakkerij in Harkema, die de kappers in nood in het dorp helpt. De bakkerij biedt hulp in de vorm van pakketten met lekkers, die besteld kunnen worden. De hele opbrengst gaat naar de kappers. Overigens vind u in deze brief nog een mooi verhaal over de kapper van Wim van Bussel.

En deze week werd het natuurlijk zo koud, dat volgens een bericht van de NOS in dierenpark Burgers' Zoo in Arnhem vijftien zwartvoetpinguïns naar binnen zijn verplaatst vanwege de kou. Deze pinguïnsoort is niet gewend aan het huidige winterse weer, omdat de dieren aan de kust van Zuid-Afrika en Namibië leven. De dieren zijn overgebracht naar een plek waar ze "bij de warme kachel" kunnen wachten op zachter weer.

De afgelopen dagen brak in ons land ook een ander soort carnaval uit, die van de schaatsgekte. Overall in het land werd gesproken over de Elfstedentocht, terwijl het water hier in Friesland nog open lag. Inmiddels is het op vele plaatsen mogelijk om te schaatsen en genieten jong en oud dit weekend van ijs en sneeuw. Dat is nou iets wat we echt nodig hebben in een tijd waarin zoveel niet kan en mag. Zo kunnen we er de komende weken van restricties misschien weer een beetje tegen met z'n allen.

Komende woensdag is het Aswoensdag en wordt u, wordt jij uitgenodigd om daar op eigen manier aan deel te nemen. We gaan met elkaar de vastentijd weer in. We gaan op weg naar betere tijden, we gaan weer op weg naar Pasen!

Als u nog tijd heeft voor lezen, tussen het schaatsen door, dan kunt u in de overweging van dit weekend horen over ziekte, aanraking en eeuwigheid. Er is een extraatje over pater Damiaan, een mooi Fries verhaal over een prentenboeken u kunt met Karel Jan Elsdijk dwalen, mijmeren en wandelen door de geschiedenis.

Ik wens iedereen een mooi winters zonnig weekend toe en veel lees en schaatsplezier!

Hartelijke groet, mede namens collega Marco Conijn,
Pastor Dorenda Gies

*Pastoor Marco Conijn
Pastor Dorenda Gies*

*(c.m.conijn@hotmail.com)
(pastorgies@kpnmail.nl)*

*** Vanuit het pastoresteam...**

In de parochie zijn geen publieke vieringen t/m 1 maart.

Vanwege de verlengde lockdown hebben we helaas moeten besluiten om publiekelijke vieringen nog even uit te stellen.

Als de omstandigheden het toelaten wordt er weer publiekelijk gevierd vanaf maart. Zolang we geen publieke vieringen hebben zullen de intenties van alle locaties tijdens de gestreamde viering worden meegenomen in de voorbede.

Aswoensdagviering

Fouten, gebreken en goede voornemens kunt u opsturen aan pastoor Marco Conijn

Gedurende de veertigdagentijd worden we opgeroepen om meer dan normaal ons leven te overdenken. We worden opgeroepen aan ons leven een goede invulling te geven. Daarnaast roept de veertigdagentijd ons op na te denken over onze relaties met medemensen en bovenal met God (een spirituele reflectie). Hebt u goede voornemens gemaakt? Is er iets wat u achter u wilt laten?

Ik wil u vragen om uw goede voornemens, danwel u fouten en gebreken op te schrijven en per mail aan mij toe te sturen. Tijdens de aswoensdagviering in Franeker verbranden we dan, samen met de palmtakjes, wat u achter u wenst te laten. Uiteraard gaat dit geheel anoniem.

Stuur uw schrijven op naar: c.m.conijn@hotmail.com

Hartelijke groet,

pastoor Marco Conijn

*Streamen van vieringen
zaterdagavond vanuit Dronryp*

Al enkele weken wordt de viering op zaterdagavond gestreamd vanuit Dronryp. Kort tevoren is er een link te vinden op de website die u aan kunt klikken. Ook wordt er gestreamd op de facebookpagina van de parochie.

U bent dan live met de viering verbonden.

Het is ook mogelijk de viering op een later moment terug te kijken.

Wanneer wordt er gestreamd:

Zaterdag 13 februari om 19.15 uur vanuit Dronryp m.m.v. cantores uit Sint Anna

Aswoensdag 17 februari (*vanuit de Martinikerk, zie hieronder*)

Zaterdag 20 februari om 19.15 uur vanuit Dronryp m.m.v. cantores Rypster kerkkoor

Een aswoensdagviering zal worden gestreamd vanuit de Martinikerk in Franeker

op woensdag 17 februari om 19.30 uur. U logt in op www.kerkomroep.nl. Dan zoekt u op Franeker en logt u in op de Martinikerk. Dan bent u live met de viering verbonden.

Ook wordt op zondag wekelijks een viering gestreamd vanuit Terschelling, uitgezonden via www.terchelling.tv. Hier geeft collega Susan Boukema regelmatig medewerking aan.

Website: www.heiligejacobusparochie.nl
Facebook: [@HJacobusdeMeerdereparochie](https://www.facebook.com/HJacobusdeMeerdereparochie)

Laatste kans!

Bestellen huispaaskaarsen t/m zondag 20 februari

Ook dit jaar kunnen er weer huispaaskaarsen besteld kunnen worden. Het hoofdmotief op de paaskaars en huispaaskaarsen is dit jaar een blauw kruis versierd met druivenranken. Het hart van het kruis is het Lam Gods met vaandel. Het vaandel is een symbool van de overwinning van Christus. Het lam staat voor de offerdood van Christus en symboliseert de vergeving van de zonden.

De huispaaskaarsen zijn er in diverse afmetingen:

Nr. 1	Lengte 200 mm en diameter 60 mm	prijs € 11,00
Nr. 2	Lengte 250 mm en diameter 60 mm	prijs € 12,50
Nr. 3	Lengte 300 mm en diameter 60 mm	prijs € 17,50

U kunt de huispaaskaarsen bestellen door een mail te sturen naar: c.m.conijn@hotmail.com. De uiterste datum van bestellen is zondag 20 februari. Geef aan welke huispaaskaars(en) u wilt en maak direct het totaalbedrag over op rekening NL62 INGB 0000 872 001 o.v.v. huispaaskaars.

* Gelovige Inspiratie...

door pastoor Marco Conijn

Schriftlezing

Uit het boek Leviticus

De Heer sprak tot Mozes

“Heeft iemand een gezwel, uitslag of een vlek op zijn huid en gaat het lijken op huidziekte, dan moet men hem bij de priester Aäron of bij een priester van diens geslacht brengen. Degene die aan huidziekte lijdt moet in gescheurde kleren lopen en zijn haren los laten hangen; Hij moet zijn baard bedekken en roepen: Onrein, onrein! Zolang de ziekte duurt is hij onrein; hij moet apart wonen en buiten het kamp blijven.”

Het heilig Evangelie

Uit het heilig evangelie van onze Heer Jezus Christus volgens Marcus

In die tijd kwam er eens een melaatse bij Jezus die op zijn knieën viel en Hem smeekte:

“Als Gij wilt kunt Gij mij reinigen.

" Door medelijden bewogen stak Hij de hand uit, raakte hem aan en sprak tot hem: “Ik wil, word rein.” Terstond verdween de melaatsheid en was hij gereinigd.

Terwijl Hij hem wegstuurde vermaande Hij hem met klem:

“Zorg ervoor dat ge aan niemand iets zegt, maar ga u laten zien aan de priester en offer voor uw reiniging wet Mozes heeft voorgeschreven, om ze het bewijs te leveren.”

Enmaal vertrokken begon de man zijn verhaal overal in het openbaar te vertellen en ruchtbaarheid aan de zaak te geven, met het gevolg dat Jezus niet meer openlijk in de stad kon komen, maar buiten op eenzame plaatsen verbleef. Toch kwamen de mensen van alle kanten naar Hem toe.

Overweging

Zo'n tweeduizend jaar geleden, bestond er nauwelijks een geneeskunde die naam verdiende. De kindersterfte was zeer hoog..... De gemiddelde levensduur voor mannen was rond de 40-45 jaar. De gemiddelde levensduur voor vrouwen was rond de 35 jaar. Zij overleden vaak al jong in het kraambed... De huwelijksleeftijd lag rond de 14 tot 16 jaar. Er waren niet veel ouderen.....

Mochten mensen al de leeftijd van 50 jaar halen, dan waren ze vaak totaal versleten en stokoud..... Wie een serieuze ziekte kreeg die stierf eraan.

De medische praktijk werd niet alleen door gebrek aan kennis, maar ook nog eens door godsdienstige overwegingen belemmerd. Psychische kwalen werden aan boze geesten toegeschreven en ziekte was vaak je eigen schuld. Het overkwam je ten gevolge van een gepleegde zonde.

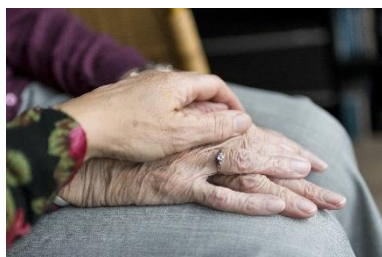
Dus werd je vroegtijdig ziek en ging je sterven.....
Het werd gezien als een terechte straf van God
En al wist je als mens totaal niet wat je in Godsnaam had misdaan, het was toch je verdiende loon.
Ziekte kwam dus van God.

En ja: wordt je dan ziek, dan wendt een mens zich uiteraard eerder tot een priester dan tot een arts.

Zo ook in de eerste lezing.....
Daar horen we dat er tegen Mozes gezegd wordt
heeft iemand last van een gezwel, uitslag of ander ziekteverschijnsel
dan moet deze zich niet melden bij een arts, welnee, die moet zich melden bij een priester.

En dan het Evangelie: Daar gaat het ook over een zieke.
We horen van een melaatse.
Ook melaatsen waren -zo was de overtuiging- door God gestraft voor hun zondigheid.
Daarom moest je ook uit hun buurt blijven, anders konden ze het kwaad op je overbrengen.
Melaatsen werden dus geweerd, ze werden bij leven al compleet dood verklaard.
Overigens: een melaatse lijkt ook vaak op een levende dode:
hij of zij is deels al in staat van ontbinding en verliest stukken van zijn of haar lichaam.
En u kunt zich voorstellen dat al dat rottende vlees ook nog eens enorm stonk...
Melaatsen werden in die dagen ook niet zonder reden onaanzienlijken genoemd.
Ze waren niet om aan te zien.

Wat horen we: een melaatse komt op Jezus af.
Deze melaatse houdt zich niet aan de voorschriften, hij bewaart geen afstand.
Hij komt naar Jezus en smeekt om hulp.
Het vertrouwen van de man in Jezus is zo groot,
dat het isolement al voor een stuk doorbroken wordt.
"U kunt mij rein maken als U dat wilt".
Daarmee erkent de melaatse dus dat hij onrein is.
Als de zieke man op zijn knieën valt is Jezus diep ontroerd.
Jezus deinst niet terug voor de man (*die zeer besmettelijk ziek is*) integendeel.....
Jezus is met de man begaan.
Wat Jezus vervolgens doet is levensgevaarlijk. Jezus steekt zijn hand uit en raakt hem aan.....

Jezus is zeer met de zieke begaan. Jezus is diep ontroerd. Jezus spreekt genezende woorden.....
Dat Jezus de zieke aanraakt, ondanks dat het gevaarlijk is, snap ik. Als een ding heel erg is geweest, zo hoor je van familieleden, is het wel dat je je doodzieke vader of moeder met Corona niet aan mocht raken.
Dat gaat zo tegen je gevoel in.

Jezus raakt de zieke aan, Jezus is diep ontroerd.
Maar de ontroering duurt maar even.....
Ineens, ogenschijnlijk vanuit het niets zegt Jezus: Ga weg, zeg niemand wat.
En ga naar een priester die zal moeten verklaren dat je echt rein bent!

Waarom die omslag? Waarom regeert Jezus ineens zo heftig?
Er moet iets aan de hand zijn dat Hem tegenstaat, maar wat?
Waarom is Jezus niet blij voor de genezen man?
Wat wekt die spontane tegenstand bij Hem op?

De tekst is heel sober op dit punt.
We lezen alleen dat Jezus de man oplegt dat hij **moet** zwijgen op dit punt.
Jezus wil de zaak stil houden.
Waarom de genezing in de doofpot stoppen.

Jezus weet dat de genezing gevolgen heeft.
Enerzijds: door de melaatse aan te raken
is Jezus nu zelf onrein geworden en zo mogelijk dus besmet....
Anderzijds: Het genezen van zieken maakt Hem tot een populair iemand.
Mensen komen op Hem af.
Niet..... omdat mensen geïnteresseerd zijn in de Blijde Boodschap,
maar omdat Hij mensen kan genezen.
Jezus verwordt haast tot een soort van held, een soort van attractie.
*Zit u vol zweren en bent u ook dodelijk ziek. Daar... bij Jezus moet je zijn.
Dat is je man! Hij zal je genezen!*

Na alles wat er gebeurt hangt dat ineens in de lucht.
We kunnen ons er wel wat bij voorstellen, denk ik..
Uit de tekst kunnen we niet halen dat de man ook werkelijk naar een priester is gegaan,
zoals Jezus hem opdroeg.
Wat doet de man wel.
Hij gaat overal en openlijk van zijn genezing vertellen.
En dat was nu juist **niet** de bedoeling!
En de gevolgen voor Jezus blijven niet uit.
Hij kent geen rust meer.
Hij kan niet meer openlijk in de stad komen.
Jezus moet de eenzaamheid opzoeken, omdat iedereen Hem zoekt.
En Jezus zegt dan ook: laten we maar ergens anders heen gaan,
want ook op andere plaatsen wil ik verkondigen.

Jezus zegt niet, *dat is toch wel opvallend*,
op andere plaatsen wil ik genezen en wonderen verrichten,
nee, Jezus zegt, op andere plaatsen wil ik verkondigen!
Ook al beschikt Jezus over unieke gaven,
om mensen te genezen en op te laten staan, daartoe is Hij **niet** gekomen.
Waarom wel: om te verkondigen. Dat is schijnbaar zijn eerste taak.
Dus: Jezus heeft genezen, Jezus heeft mensen ook de dood doen laten opstaan.
Dat trok aandacht, maar het was zijn hoofdtaak niet!

Wat zien we: Jezus heeft de melaatse genezen.
Deze krijgt als het ware opnieuw het leven aangereikt
en kan weer aan het sociale leven deelnemen, als de priester hem genezen verklaard.
Jezus ondertussen moet vluchten.
Mensen zoeken Hem en dreigen Hem onder de voet te lopen.
En ondertussen ervaart ook Jezus:
niemand spreekt nog over zijn Goddelijke Vader,
niemand spreekt nog over het Koninkrijk van God....
niemand die je nog hoort over Jezus als de Redder....
Mensen zijn alleen nog maar gericht (eigenlijk compleet gefixeerd) op zijn Goddelijke gaven.

Het Evangelie van vandaag is boeiend.
Ook wij zullen als mensen het liefst stil willen staan bij de genezing van de zieke.
Dat spreekt ieder van ons aan. Daar kunnen wij iets mee! Daar hopen ook wij op!
Een lang, gelukkig en gezond leven!

En toch: Jezus laat zien dat verkondiging van het koninkrijk van God nog belangrijker is.
Want dat brengt Redding.
Echte redding, eeuwige redding, eeuwig geluk.
En dat is veel meer dan het tijdelijke aardse.
Daar moeten we op focussen!

We moeten gericht zijn op de Goddelijke eeuwigheid.
Geluk op aarde is ons allen gegund -zeker weten- maar is slechts tijdelijk
en soms helaas maar van korte duur.
Wat eeuwig blijft zien we nu nog niet, maar uitzicht op de eeuwige zaligheid,
alleen al dat prachtige vooruitzicht mag ons in dit leven dag in dag uit, gelukkig maken.

Voorbede

Het medelijden van Jezus met de mens in nood,
mag ook ons inspireren en in beweging zetten.
Onze gebeden leggen wij bij God neer.
We bidden voor de nood van de wereld
en voor de nood van onze naaste dichtbij.....

Bidden we voor velen wereldwijd die niet vooraan in de rij kunnen staan
om ingeënt of opgevangen te worden:
Voor zwervers en daklozen die de aansluiting met de wereld zijn kwijtgeraakt.
Voor verslaafden die in een isolement zijn gekomen.
Voor wie écht alleen zijn of alles kwijtgeraakten:
dat iemand Jezus' woorden spreekt: "Ik wil, word rein, kom erbij".
Heer, U bent ons leven en ons heil, wij bidden U, verhoor ons.

Bidden we voor de velen die zich door de Kerk buitengesloten voelen:
Voor wie genegeerd werd vanwege huidskleur, geaardheid, vanwege een verleden of afkomst;
voor allen die nooit gevraagd worden voor vrijwilligerswerk.
Dat de Kerk begrijpt en preekt wat Jezus' genezing van de melaatse betekent.
Heer, U bent ons leven en ons heil, wij bidden U, verhoor ons.

Bidden we voor de miljoenen die door het Covid19-virus getroffen zijn.
Dat zij herstellen en verder kunnen met hun leven.
Dat zij er niet op aangekeken worden maar juist aangemoedigd
om de draad van het leven op te pakken.
Heer, U bent ons leven en ons heil, wij bidden U, verhoor ons.

Bidden we ook voor onszelf, vaak onhandig en onmachtig
om met mensen respectvol óm te gaan, zeker met zieken.
Dat wij blijven leren ons hart te laten spreken en goed te luisteren.
Heer, U bent ons leven en ons heil, wij bidden U, verhoor ons.

Goede God, we bidden voor wie ziek zijn
in onze kerkgemeenschap en in onze families, om beterschap.
We bidden voor hen die in onzekerheid verkeren,
omdat ze hebben gehoord dat ze erg ziek zijn en niet meer kunnen genezen.
Wees deze mensen nabij en laat ze zich omringd weten door lieve mensen.
Heer, U bent ons leven en ons heil, wij bidden U, verhoor ons.

We bidden voor hen die zijn overleden en door ons worden gemist.
Bidden we om troost voor hen die zonder hun dierbaren verder moeten.
Dat lieve mensen naar hen omzien.....

Goede God,
hoor toch naar onze vragen en gebeden en geef dat ons doen en laten
mag bijdragen aan het welzijn van de vele eenlingen in onze wereld.
Dat bidden wij U, door Hem die ons grote Voorbeeld is,
Jezus Christus, Uw Zoon en onze Heer. Amen.

* Gelovige Inspiratie (extra)

*Pater Damiaan, de apostel der melaatsen (1840-1889)
(overgenomen van Rudi Schrever,
Brusselse stadsgids)*

Jozef De Veuster, beter bekend als Pater Damiaan en bijgenaamd 'De apostel der melaatsen', was van 1873 tot aan zijn dood in april 1889 missionaris op het eiland Molokai waar hij als priester de begeleiding en verzorging op zich nam van een aldaar gevestigde leprakolonie. Een biografie van een bijzonder man:

De jonge Jozef werd op 3 januari 1840 geboren in het Vlaamse Ninde. Zijn ouders, Frans en Anna, hadden het redelijk goed. Ze runden een landbouwbedrijf dat handel dreef in graangewassen. Al op jeugdige leeftijd hielp Jozef zijn vader vaak mee op de boerderij, maar gaf al vlug te kennen dat hij in navolging van zijn oudere broer Auguste eigenlijk priester wou worden. Na zijn studies aan het college trad De Veuster in 1859 te Leuven toe tot de 'Congregatie van de Heilige Harten van Jezus en Maria' of de '*Congregatio Sacrorum Cordium*', zoals de officiële benaming luidt. Deze orde, die een grote faam genoot voor haar missionariswerk. Tegen het einde van zijn noviciaat in Leuven werd De Veuster, die intussen de kloosternaam 'Damiaan' had aangenomen, naar Parijs gestuurd. Daar legde hij op 7 oktober 1860 zijn gelofte als broeder af. Ook leerde hij er Latijn en Grieks. Het jaar daarna keerde Damiaan terug naar Leuven, waar hij ter voorbereiding van zijn priesterwijding verder onderwezen werd in de theologie en filosofie. In oktober 1863 verkreeg hij onverwachts toestemming om samen met enkele andere seminaristen te vertrekken naar Hawaii.

Damiaan was vierentwintig jaar oud toen hij na een vermoeiende zeereis van vijf maanden in maart 1864 aankwam in de haven van Honolulu. Op de kade werd hij verwelkomd door zijn overste, pater Modeste Favens en de plaatselijke bisschop Louis Maigret. Damiaans eerste indrukken waren ronduit overweldigend. De vriendelijke bevolking en de prachtige natuur maakten hem heel gelukkig. Hij startte vrijwel onmiddellijk met het bestuderen van het Kanaks, de lokale taal. Zijn enthousiasme en inzet gingen niet onopgemerkt voorbij. Twee maanden later ging zijn droom in vervulling en werd hij door bisschop Maigret tot priester gewijd. Pater Damiaan, predikte als rondreizende missionaris het geloof en ontpopte zich in verschillende parochies op het eiland als een zielenherder. Op het vulkanisch eiland Oahu bouwde hij kerken en bedehuisjes. Zo won hij langzamerhand het vertrouwen van de Kanaken. Uiteindelijk zou Damiaan er negen jaar verblijven.

Rond 1870 telde de Hawaïaanse archipel heel wat lepralijders. Om besmetting tegen te gaan werden de melaatsen ondergebracht in een leprozerie op het afgelegen eiland Molokai. De leprakolonie werd weliswaar bevoorrad met voedsel, drinkwater en de levensnoodzakelijke voorzieningen, maar was gespeend van medische en spirituele bijstand. Toen Damiaan hiervan hoorde, vroeg hij de toelating aan Maigret om zijn missiewerk verder te zetten tussen de melaatsen. Op tien mei 1873 zette hij voet aan wal in de melaatsennederzetting van Kalaupapa, op het eiland Molokai. Zijn komst betekende een keerpunt voor de leprakolonie. Damiaan bouwde scholen, legde wegen aan en was tegelijkertijd priester en ziekenverzorger. Begin november 1884 werd echter bij hemzelf ook lepra vastgesteld. Hij werd de laatste maanden van zijn leven bijgestaan en verpleegd door Marianne Cope (1839-1918), een kloosterzuster die zich eveneens het lot van de melaatsen had aangetrokken. Op vijftien april 1889, zou de ziekte Damiaan fataal worden. Hij die zich belangeloos had ingezet voor zijn medemens overleed op 49 jarige leeftijd.

In 1935 richtte koning Leopold III (1901-1983) een schrijven aan de Amerikaanse president Franklin Delano Roosevelt met het verzoek de stoffelijke resten van Pater Damiaan naar België te laten

repatriëren. Roosevelt zegde zijn medewerking toe en nog in hetzelfde jaar werden de resten van Damiaans lichaam in de Panamese havenstad San Christobal aan boord gebracht van de Belgische driemaster Mercator. In mei 1936 kwam de barkertijn met het stoffelijk overschot van Pater Damiaan aan in Antwerpen. Na een ingetogen ceremonie in aanwezigheid van kardinaal Van Roey werd zijn lichaam plechtig bijgezet in de crypte van de Sint-Antoniuserk in Leuven.

De zelfopoffering en inzet voor zijn naasten fascineerde in de daarop volgende jaren dermate veel mensen, dat pater Damiaan in 1977 door paus Paulus VI het epiteton 'eerbiedwaardig' werd verleend. Toen enkele jaren later duidelijk werd dat De Veuster zalig zou worden verklaard, werd zijn rechterhand opgegraven en als relikwie overgebracht naar Molokai. In juni 1995 werd Damiaan door paus Johannes Paulus II zalig verklaard. In december 2005 werd pater Damiaan door het merendeel van de Vlamingen tot 'Grootste Belg aller tijden' uitgeroepen. Op 11 oktober 2009 werd hij te Rome door paus Benedictus XVI heilig verklaard. Sedertdien is Damiaan, de boerenzoon uit het dorp Tremelo, niet alleen de patroonheilige van de melaatsen maar eveneens die van de aidspatiënten. Zijn liturgisch naamfeest wordt gevierd op 10 mei.

* Voor de kinderen...

Een geheime genezing!

Navertelling Marcus 1,40-45

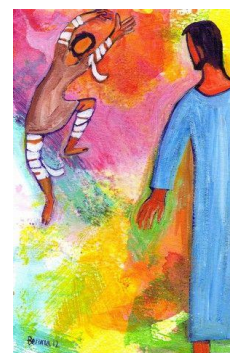
Genezen!

Een man met een vreselijke huidziekte kwam bij Jezus. Hij smeekte Jezus om hulp. Hij viel op zijn knieën en zei "Als U wilt, kunt U mijn huid weer schoon maken, dat weet ik zeker!" Jezus kreeg medelijden met de man. Hij stak zijn hand uit, raakte hem even aan en zei: "Ik wil het, word schoon!" En meteen werd de man ook schoon. Er was geen vlekje meer op zijn huid te zien.

Jezus stuurde de man weg, en zei streng tegen hem: "Vertel dit aan niemand. Ga direct naar de priester en laat zien dat je schoon bent. En vergeet niet het offer dat Mozes heeft voorgeschreven te brengen!" Maar de man vertelde het toch aan iedereen die hij maar tegen kwam. Hij was ook zo blij!

Jezus kon daardoor niet meer over straat. Iedereen wilde naar Hem toe. Hij moest zich buiten de stad op eenzame plekken verstoppen om nog even alleen te kunnen zijn. En steeds bleven de mensen overal vandaan naar Hem toe komen.

Gebed om te luisteren

Goede God,
Soms willen wij heel graag praten.
We willen alle mooie dingen die we zien vertellen.
We willen dan niet op onze beurt wachten
en dan vergeten we soms te luisteren.
Wij bidden U: help ons om te luisteren
en om niet alleen maar te vertellen.
En als we soms eens een geheim moeten bewaren,
help ons dan om onze lippen stijf op elkaar te houden.
Dat is niet altijd gemakkelijk,
daarom vragen wij U, help ons om het goede te doen.
Amen

* Gedachten van parochianen...

Printeboek...

Alle dagen slaan ik it printeboek efkes iepen.
It jout mei treast, bemoediging,
de moaie plaatjes fan it hynder, de foks, de mol en it jonkje.

It printeboek haw ik kado krigen fan ús dochter Catharina.
Doe it C firus ferline jier him/har efkes wat deljoech gie ik wer op paad nei de Ivige Leane.
Elke moandei oppasse op beppsizzer Jurre.
Syn mem reizget nei de Lemmer, mei moai en min waar.
In klasse fan wol 30 bern wachtsje op har, groep 4 fan St Josef skoalle.

Heit melkt de lêste kij en set de dourren fan de lisboksstâl iepen, weidegang.

As ik de âlde skourre ynstap jout it bejaarde hûntsje lûd, ik striek har efkes oer de lea.
Dan stap ik it foarein yn en hear as de lytse protter wekker is.
Helje him út syn waarme nestje en doch him de klean oan dy't al klear lizze.
Havermoutenbrij of in stikje bôle mei pindakaas dat is wat ik klear meitsje.
Self, self dat is wat er goed sizze kin en ik lit him prebearre om it iten tot him te krijen,
oardel jier, ja dan kin je ek al dingen sels. De lêst happen help ik hem.

Underwilens sjogge wij de kij yn de finne weidzjen, kokes.
Wat in lust om sa op te groeien en je net drok te meitsjen
oer fosfaat, stikstof, weidegang en greidefûgelbehear. Sitte, sjen en ite.

Lokkich kin de âlders goed deale mei de útdagingen fan harren wurk en se genietsje der fan.

En ik, ja ik genietsje fan de ferwûndering, it boartsjen en krûpkjes fan dit moaie jonkje.

As dank foar de oppasdagen krij ik it printeboek;
De jongen, de mol, de vos en het paard fan Charlie Mackesy.
Yn skot yn de roas, sokke moaie tekeningen en moaie teksten,
dit printeboek foar jong en âldere jongeren.

Hedwig Louise Bakker – Brandsma, Frjentsjer

Over illustreren, geschiedenis, wandelen en natuur...

De laatste dagen keek ik naar enkele interviews van een illustratrice die ik zeer bewonder. Jackie Morris, ze woont in een cottage aan de kust van Pembrokeshire, Zuidwest Wales in de buurt van Sint David's. Jaren geleden (dertig jaar dit jaar, reken ik net uit) heb ik daar gewandeld, herinneringen komen naar boven. Dat zijn voor mij vooral de beelden. Toen we jaren later in Tystjerk woonden mocht ik een keer op de basisschool aldaar weer eens met de kinderen van alle klassen werken op het onderwerp illustreren, in dat jaar het thema van de kinderboeken week. Ik heb toen eerst in mijn (ondertussen steeds meer uit elkaar vallend) prisma moeilijke woordenboek opgezocht wat dat eigenlijk in oorsprong betekent. Er staat dat het woord uit het Latijn komt (illustráre) en verlichten betekent, of verhelderen. Net als illumineren (- lumen = licht) en vandaar gaan mijn gedachten vanzelf naar de middeleeuwen. Ik heb al jaren grote bewondering gekoesterd voor de middeleeuwse handschriften die verlicht, verlucht of geïllumineerd werden door wat mij betreft fantastische kunstenaars. Ik bezocht ooit een expositie in een klein museum in Den Haag dat de merkwaardige naam Meermanno draagt. Daar worden oude geïllumineerde handschriften bewaard. Ik heb uren staan turen op minutieus uitgewerkte pagina's. Ergens in mijn schetsboeken zit nog wel iets wat ik aan de

hand van wat ik daar zag heb genoteerd. De kleuren na 6, 7 of meer eeuwen nog zo helder en zo lichtecht alsof ze net zijn opgebracht. Dat noem ik kwaliteit - verwondering – en voor mij een inspiratiebron.

Illustreer is voor mij altijd een droom geweest en een ideaal om naartoe te werken, maar verder dan wat kleine beetjes ben ik tot nog toe niet gekomen. Een van die dingen, waarvan je dan steeds tegen jezelf zegt (en soms tegen anderen) dat wil ik nog een keer echt gaan doen.... Maar enfin, ik ben tevreden met wat ik gelukkig nu steeds meer doe op zulke gebieden. Mooi werk is het, en verschrikkelijk leuk om te doen!

Terug naar Wales:

Ik fotografeerde in die jaren veel maar er zijn toch een paar pentekeningen van die reis overgebleven. Een olieverfschilderijtje van een klein kerkje dat een keer door een zware storm is weggewaaid, alleen de voorgevel staat er nog hangt al jaren bij mij in de gang. Het kerkje ligt boven op de ruige kliffen, eromheen groeien bloemen. Ik hou van zulke plekken en in mijn verbeelding zal God zich er net zo goed thuis voelen als in een kathedraal, zoals die van Saint David's, of die van Canterbury of Chartres, om een paar beroemde beroemde te noemen.

En zo - via enkele omwegen, maar soms zijn die juist het meest interessant - kom ik uit bij die oude Friese kerkjes die ik op mijn pelgrimstocht ontmoet. 12e eeuw, 13e eeuw lees ik dan op de informatieborden die erbij staan, Tufsteen uit de Eiffel of het Zevengebte, vulkanisch gesteente, miljoenen jaren oud, licht, goed te bewerken en bestand tegen de erosie der eeuwen. Ze waren niet zo gek, de bouwmeesters van 800 jaar geleden. Hoe zouden die moderne kantoorkolossen er over 800 jaar uitzien? Maar weinig mensen in onze huidige snelle tijd denken nog op de lange termijn... Wat eigenlijk wel zou moeten. Traditionele volken als het duizend jaar oude verbond van de Iriquois in het oosten van de huidige VS, die zichzelf overigens Ho-di-no-shoni - the people of the Long House noemen en die een voorbeeld zijn geweest bij het opstellen van de Amerikaanse constitutie en de democratische grondslag daarvan in de tweede helft van de 18e eeuw, hanteren bij alle beslissingen die zowel in het groot als in het klein genomen worden een andere maatstaf. Zij wegen ieder besluit, dat genomen wordt, iedere keuze die gemaakt moet worden, zo af dat die goed moet zijn tot de zevende generatie erna. Zij rekenen een generatie niet als 20 jaar maar als een heel mensenleven. Dus dat onze nazaten die over 500 jaar het levenslicht zien een aarde erven waarop het leven goed zal zijn. Op basis van principes als vrede, gerechtigheid en respect voor alle levende wezens en voor de aarde zelf, zoals zuiver water en lucht. Alle levende wezens beschouwen ze als hun familie, als broeders en zusters,... hé dat doet me toch weer aan Sint Franciscus denken, die dat zo'n 800 jaar geleden ook zo verwoordde. Daar zijn mooie verhalen over te vertellen. Misschien kom ik er nog wel eentje tegen op het pelgimspad. Dezelfde levensinstelling tref je aan bij de oorspronkelijke bewoners van alle continenten in zoverre ze hun cultuur hebben kunnen bewaren. Wat in het licht van wat deze volken de afgelopen 500 jaar is aangedaan een groot wonder mag heten, dat hun gedachtegoed en levenswijze overleefd hebben.... We kunnen mijns inziens veel van ze leren. Ik ben daar nu al een paar jaar mee bezig middels de moderne communicatietechniek. Wat een bijna onwaarschijnlijk middel voor mensen die hun wijsheid van generatie op generatie middels verhalen bij een houtvuur of ergens midden in de natuur gewend zijn door te geven. Terwijl in Frankrijk de grote gotische kathedralen verrezen bouwden ze hier in Friesland nog hun kleine romaanse kerken. En ze staan er nog steeds, kleine schoonheden op terpen in het wijde weide-land.

Beelden die me bijblijven, denken in beelden, woorden in beeld brengen - gesproken of geschreven - maar ook beeldend verwoorden, dat is volgens mij illustreren en het is iets wat ik graag doe. Gaat als het ware vanzelf, kan niet anders.

Van Wales naar Den Haag naar Tytsjerk enzovoorts. De weg gaat verder, eindeloos. En soms is er een keuze, twee wegen, twee mogelijkheden, of meer, een kruispunt kan ook. En dan zal er altijd één weg zijn die je niet genomen hebt. Zulke momenten zie ik nog voor me, scherp in beeld. Ook hierover heeft de door mij eerder geciteerde dichter Robert Frost een gedicht geschreven : The Road not taken. Een intrigerend gegeven, het geeft te denken en voor ieder herkenbaar.

Een stukje historie: Ik schreef wat over Catharina van Alexandrië bij mijn laatste tekening in de Onderweg. Gezien het beperkt aantal woorden toegestaan moet ik veel schrappen, wat het beeld

weliswaar scherp maakt maar nuances die ook belangrijk zijn weg moet laten. In dit geval zou het goed zijn enige kennis te hebben over het late Romeinse keizerrijk, wat een tamelijk gecompliceerde geschiedenis is. Ik ben er zelf ook niet meer zo in thuis, het is zowat 50 jaar geleden dat ik me in dit onderwerp verdiept heb en de meer diepgravende boeken heb ik niet meer om het na te slaan. Keizers en tegen-keizers, augusti en ceasaren, enorme intriges, voortdurende reorganisaties in het staatsbestel om een paar dingen te noemen en dat is alleen nog maar de politieke kant die zich in het enorme Romeinse rijk afspeelde. Het zegt nog niet zo veel over de samenleving als geheel, maar is wel een teken.

Van het verhaal rond Catharina heb ik intussen een andere versie gelezen, die verschilt zoals alle verhalen in details, zoals 50 in plaats van 40 filosofen. Maar dat gaat zo met verhalen, als het goed is blijft de essentie overeind.

Vanochtend bij het wakker worden bedacht ik dat de historische context van een verhaal zoals dat van Catharina van Alexandrië, mogelijk niet zo erg belangrijk is. En ook niet of het allemaal 'waar' gebeurd is. Het gaat zoals ik al zei om de essentie van wat er verteld wordt, over inhoud, boodschap en wijsheid die een verhaal overbrengt. Als die waarachtig is, is het een goed verhaal waar ik iets uit kan leren, een nieuw inzicht verschaft, nieuwe moed geeft of inspireert. Maar wat wil je, ik studeerde ooit een paar jaar geschiedenis aan een avondopleiding voor de middelbare akte, MO zoals dat toen heette, en sindsdien, bij alles wat ik doe en denk zie ik de geschiedenis erachter of wil die proberen te vinden. Dat geeft wel een perspectief en een beter begrip, zeker wel. Dus blijft het mijns inziens goed om te kijken of je een verhaal in cultuur en tijd kunt plaatsen.

Ik ben één keer een paar dagen in Rome geweest en daarvan eigenlijk maar één dag op verkenning in de stad gegaan. Ik kwam natuurlijk bij de Sint Pieter terecht, maar ben er niet ingegaan. Ik had wel graag de fresco's van Michelangelo in de Sixtijnse kapel willen zien, maar heb, toen ik de rij voor de ingang zag, besloten mijn dag anders te besteden. Na de sfeer wat geproefd te hebben in de toeristen en pelgrimswinkeltjes tegenover de Sint Pieter heb ik gedaan wat ik altijd doe wanneer ik in grote steden ben: en dat is zwerven door buurten waar geen toeristische attracties zijn. Het

werd fantastisch! En kerken genoeg tegengekomen, ik kon er zo binnenlopen en me verwonderen, niemand te zien, hooguit iemand die daar even in stilte een gebed liet opstijgen. Ik heb een tijd op een pleintje gezeten waar een kleine groentemarkt was en er een paar appels gekocht. Het was warm en ik had dorst gekregen, thee en koffie kosten hier haast ook niks. Buurtbewoners op bankjes die nieuwtjes uitwisselen, iemand verdiept in een krant. Ik dacht, ja, dit is Rome, het echte, en voelde me er veel meer thuis. Versterkt ben ik weer op pad gegaan.

Ik had namelijk toch nog een beroemd doel op het oog wat ik beslist wilde betreden en heb mijn route in die richting vervolgd. Aan het eind van de middag kwam ik er aan: Het Forum Romanum, het hart van het klassieke Rome. Van hieruit is het wereldrijk in duizend jaar opgebouwd en bestuurd. Met een populaire uitgave van Livius in de hand heb er nog uren doorgebracht. Mijn voorstellingsvermogen kan makkelijk met me op de loop gaan en ik zag de geschiedenissen die zich hier afgespeeld hebben haast tastbaar voor me. Zoals bij de senaat en bij de tempel van de Vestaalse maagden, waar het vuur altijd brandend bleef. Bij die laatste heb ik een van de weinige schetsen van deze reis zitten maken. Livius had ik al die tijd bij me: Romeinse sagen en verhalen door Dr. Onno Damsté. Zo'n boek op een dergelijke plek lezen wekt zowel de verhalen die je leest als de plek tot leven.

Dat zijn zo een paar wegen die ik bewandel of bewandeld heb, de ene neem ik wel de andere moet ik laten liggen. Zo gaat het steeds. Te voet ga je niet na een aantal kilometer terug om toch maar de andere te nemen. Op de weg van het leven kan dat niet eens, al zouden we het op een bepaald moment nog zo graag willen. Wel kan ik altijd verder gaan vanwaar ik ben en werken met wat ik wel heb ontwikkeld - met wie ik ben. Bij mij gaat mijn schetsboek altijd met me mee. Zo kan ik nog eens een tekening maken ter illustratie van ons parochieblad Onderweg

Ik wens een ieder alle goeds op zijn of haar weg:
May rainbows gladden your eyes,
May soft winds freshen your spirit;
May sunshine brighten your heart;
May the burdens of the day rest lightly upon you;
And may God enfold you
in the mantle of his love.

(Ierse zegenwens)

Karel Jan Elsdijk, Harlingen

Naar de kapper...

Een heer van goede stand liet zich regelmatig coifferen door de beste kapper van de stad. 'Chez coiffeur Charles!' stond er trots op zijn raam. De rijke heer was met zijn zeer verzorgd kapsel dan ook een toonbeeld van wat universitaire kapperskunst vermag. Dat hij tot de gegoede klasse behoorde kwam simpelweg doordat hij vóór zijn geboorte de juiste moeder en daarmee ook het juiste hemelblauwe of glanzend roze babywiegje had gekozen om van een heerlijk leven verzekerd te zijn. Dat zou men wel wat vaker kunnen doen. Dan zou er ook minder racisme zijn.

Charles had de juiste inborst: voor elke klant, hoe rijk of arm ook, rekende hij eenzelfde bescheiden tarief. Hij kon dan ook op een drukke klantenkring rekenen. 'Een sociaal warm hart, gekoppeld aan een scherp zakeninzicht,' wist hij glimlachend, 'leidt tot een gezonde bankrekening.' Maar los daarvan hield hij zielsveel van zijn mooie vak.

Kareltje, een andere vaste cliënt, had niet het benul gehad op tijd het juiste wiegje te kiezen, met als gevolg dat bij tot de grote groep der kansarmen terecht was gekomen. Zo was de moderne maatschappij nu eenmaal ingericht. Zijn leven bestond uit zwaar ploeterwerk in de modderige grond met weerbarstige kabels. Voor de buitenstaander leek het op goud delven en in zekere zin was dat ook zo: hij dolf er zijn schamele weekloon bij elkaar. Als vaste klant van Charles liep ook hij er zeer goed gekapt bij, wat natuurlijk onder zijn gele werkhelm verborgen bleef. Maar hij was gelukkig met zijn lot, want hij was gezond, hield op zijn eigen manier van zijn werk en had een fijn gezin dat hij innig liefhad.

Tante Corona kwam en wel met zoveel kracht dat er een langdurige Lockdown moest worden ingesteld. Gevolg: winkels zonder klanten. Dat lot trof ook coiffeur Charles. Handenwringend stond hij elke morgen bij de naar binnen ritselende nota's, herinneringen en dwangbevelen die veel te regelmatig door de brievenleuf in de winkel deur op de mat ploften en zag in toenemende wanhoop zijn van nature zo prettig gevulde bankrekening angstwekkend inkrimpen. Hoe lang hield hij dit nog vol? En met een moeilijke grijns boog hij even naar een voorbijkomende klant die zijn winkeltje nu met een vriendelijk hoofdknikje straal voorbijliep.

De gegoede heer ondertussen bekeek elke morgen in de spiegel steeds somberder zijn almaar weelderiger uitdijend kapsel. Met een bittere trek om de mond deed hij vanaf nu zijn ochtendwandeling in een soort zinloze hoop langs het reddende rijk van Charles, maar dat bleef net zo leeg en donker als zijn zwarte humeur. En daar bleef het bij.

De ijverige grondploeteraar Kareltje voelde het onder zijn gele helm steeds warmer worden. 'Dat gaat niet goed,' voorspelde hij en al in een vroeg stadium drukte hij zijn Trijntje zijn scheerapparaat en de goede schaar in de handen. 'Graag even bijwerken,' verzocht hij, 'doe maar wat.' 'Zo spaar je toch maar mooi je maandelijkse kappersgeld uit,' glimlachte Trijntje, tevreden de schaar in de fraaie hardos prikkend.

'Maar de kapper is het kwijt!' merkte manlief met een kritische blik op de spiegel op. 'Ik vind dat niet eerlijk.'

En de volgende dag lag er een enveloppe met een paar tientjes bij Charles tussen de rekeningen met een briefje erbij: 'Beschouw dit niet als een fooi. Je hebt het gewoon verdiend, omdat je me altijd zo goed knipt. Daarom red ik het wel met een beetje bijtrimmen af en toe. Hoe vol, Karel.'

Is dit niet een prachtig voorbeeld van de Barmhartige Samaritaan in Coronatijd?

Wim van Bussel, Franeker